

موزه گردی

گیلان / رشت

مهری شیرمحمدی

عکس‌ها: آرشیو

موزه میراث روستایی گیلان، تنها اکوموزه ایران است. موزه‌ای در فضای باز که فقط نمایش خانه‌هایی با هویت معماری خانه‌های روستایی گیلان نیست. در این اکوموزه، با سبک زندگی روستایی هم آشنا می‌شوید. ایده ساخت چنین موزه‌ای، بر خرابه‌های زلزله دهشتناک رودبار و منجیل شکل گرفت. درست ۲۴ ساعت بعد از زلزله‌ای که کشتار و ویرانی‌های فاجعه باری در گیلان ایجاد کرد، یک جامعه شناس با یک دوربین عکاسی و تیمش برای کمک به مردم و بررسی رفتار آسیب‌دیدگان به رودبار و منجیل می‌رود و متوجه می‌شود، عمده آسیب در بافت سنتی متوجه خانه‌هایی است که رها شده و یا غیر اصولی مرمت شده‌اند.

پخت نان محلی در این موزه رواج دارد

انواع خوراکی‌های محلی هم در موزه میراث روستایی عرضه می‌شود

تنها اکوموزه ایران از ویرانه‌های زلزله منجیل سربر آورده است

گیلان؛ صدها سال پیش

ساخت از الگوی معماری خانه‌های روستایی نیست. چندین ساعت زمان می‌برد تا علاوه بر مشاهده خانه‌های روستایی که با زحمت فراوان در روستاهای مختلف گیلان «واچینی» و در موزه «دوباره چینی» شده است، با سبک زندگی روستایی هم آشنا شود.

خوشبختانه جانمایی «موزه میراث روستایی»، بسیار هوشمندانه صورت گرفته است. به جز شاخص‌هایی چون توپوگرافی زمین و نزدیکی به مرکز استان، موزه درست در مسیر یکی از پرترددترین جاده‌های شمال کشور و در زمینی به مساحت ۱۴۸۰ هکتار از جنگل‌های سراوان جا گرفته است. هرکس که از این جاده عبور می‌کند، نه تنها با دیدن تابلو موزه میراث روستایی در حاشیه آزادراه رشت به سمت غرب کشور، توقف می‌کند، بلکه عطر پخت انواع نان‌ها و شیرینی‌های محلی گیلان، وسوسه‌ها را برای بازدید برمی‌انگیزد.

اولین بار که «دکتر محمود طالقانی» را دیدم، برای افتتاح فاز نهم این پروژه عظیم بود. باران شدیدی می‌بارید و دکتر طالقانی با چتر جلو ورودی موزه ایستاده بود.

یعنی بخش قدیمی خانه سالم مانده و بخش جدیدی که با بلوک و سیمان و تیر آهن ساخته شده بود، تلفات و خسارت بیشتری ایجاد کرده است و در خانه‌هایی که اصولی نگهداری شده، آسیب نداشته و تلفات جانی هم به هیچ وجه مشاهده نمی‌شود؛ و به این نکته پی می‌برد که چیزی در معماری سنتی هست که از سده‌های دور به جا مانده است؛ پیشینیان آموخته بودند در خطه زلزله‌خیز باید به گونه‌ای خانه بسازند که از بلایای طبیعی در امان بمانند.

«دکتر محمود طالقانی»، لایه لای ضجه‌های مادران داغدار، به این فکر افتاد که چگونه می‌تواند لااقل الگوی معماری خانه‌های روستایی گیلان را حفظ کند. نخستین کارگاه پروژه، اردیبهشت ماه ۱۳۸۴ راه اندازی شد و پروژه عظیم «موزه میراث روستایی گیلان» طی چند فاز آغاز به کار کرد. حالا هر کس که به موزه میراث روستایی گیلان می‌رود، تنها شاهد اشیای مختلف و یا مدل‌های تازه